

Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige

Utlåtande över motion – Motion (M) Återinförande av näringslivsförtur

Ordförandens förslag till beslut

Kommunstyrelsen, enligt ordförandens förslag, föreslår kommunfullmäktige besluta

att avslå motionen.

Ärendebeskrivning

Vid Kommunfullmäktiges sammanträde den 2020-02-24, §24, väckte Måns Montell (M) rubricerad motion. Yttranden över motionen har inkommit från Samhällsbyggnadsnämnden, AB Gavlegårdarna och Näringslivsavdelningen, Styrning och stöd.

I motionen föreslås att bostadsförturen som togs bort 1 januari 2020 ska återinföras och att återinförandet ska ske i dialog med näringslivet kring kriterierna och processen. I de yttranden som finns över motionen beskrivs skälen för att den dåvarande bostadsförturen för bristyrken togs bort. I sammanhanget är det dock relevant att nämna att ansökan om förtur av medicinska skäl eller social utsatthet fortsatt finns kvar.

Förtur i bostadskön på grund av arbete erbjuds idag av inte fler än 35 procent av landets kommuner och de kommuner som erbjuder bostadsförtur på denna grund är i de allra flesta fall kommuner som till sin storlek är befolkningsmässigt mycket mindre än Gävle kommun. Bland de kommuner som de senaste åren rankats högt på Svenskt Näringslivs kommunrankning av företagsklimatet så erbjuder i princip ingen av dessa kommuner en särskild näringslivsförtur.

En förutsättning för att överhuvudtaget erbjuda förturer är att kunna hantera dem med så korta handläggningstider som möjligt, och därmed resursmässigt prioritera insatsen framför andra serviceinsatser för att underlätta för näringslivet. Ett skäl till att näringslivsförturen togs bort var att det bedömdes ge en låg nytta och effekt, i förhållande till den administration och resurser som insatsen kräver. Ett exempel på det är att många av de som erbjudits förtur tackar nej till den bostad som finns att tillgå och löser boende på egen hand. Mellan 2016–2019 minskade till och med ansökningarna om bostadsförtur för bristyrken.

Näringslivsavdelningen konstaterar i sitt yttrande att näringslivsförturen inte varit avgörande för någon ny företagsetablering i kommunen, men mer kan ha en betydelse i rekryteringsprocesser för enskilda företag. Det finns också en svårighet i att utforma tydliga regler som träffar reella bristyrken, då de regler som var baserade på Arbetsförmedlingens definition av bristyrken missade andra bristyrken som inte anmälts till dem. Sannolikt är det svårt att utforma en annan och mer restriktiv avgränsning, även om nya regler tas fram.

Grundproblemet är dock, vilket Gavlegårdarna lyfter i sitt yttrande, den rådande bostadsbristen som finns såväl i Gävle kommun som i majoriteten av Sveriges kommuner. Även om det byggs nya bostäder i hög takt i kommunen idag så har vårt kommunala bostadsbolag få vakanser. För den som inte har lång kötid bakom sig eller saknar ekonomiska möjligheter att köpa en bostad är det svårt att ta sig in på bostadsmarknaden, oavsett om du redan bor i Gävle idag eller om du flyttar in. När det finns få lediga bostäder att hyra och olika typer av förturer så gör även bostadsbristen i sig att det är än viktigare att prioritera vilka typer av förturer som kommunen ska erbjuda.

I kommunstyrelsens näringslivsutskott pågår ett övergripande utvecklingsarbete kring kommunens arbete med etableringsprocessen. I den genomlysning som sker ingår också dialog med näringslivet kring företagens behov. I det arbetet behöver olika insatser vägas mot varandra så att det kommunen lägger resurser på också ger störst nytta för att arbetsgivare lokalt eller som vill etablera sig ska få tag på de kompetenser de behöver. Majoriteten ser med denna bakgrund inte att den tidigare förturen ska återinföras. Om någon annan form av mer restriktiv förtur ska tas fram ingår redan i den genomlysning som pågår. Men Majoriteten är inte beredda att låsa fast oss i prioriterade insatser innan det pågående arbetet har färdigställts i dialog med näringslivet.

Beslutsunderlag

- Motion (M) – Återinförande av näringslivsförtur.
- Yttrande över motionen från Samhällsbyggnadsnämnden.
- Yttrande över motionen från AB Gavlegårdarna.
- Yttrande över motionen från Näringslivsavdelningen, Styrning och stöd.
- Utlåtande över motionen.

Kommunstyrelsens ordförande
Åsa Wiklund Lång (S)